

JOSÉ MONTILLA

PRESIDENT DE LA GENERALITAT (2006-2010) I ACTUALMENT SENADOR DEL PSC DESIGNAT PEL PARLAMENT DE CATALUNYA

REP AVUI EL PREMI A LA CONCÒRDIA DE LA CASA D'ANDALUSIA DE LLEIDA

Nascut a Iznájar (Còrdova) al 1955, José Montilla va presidir la Generalitat de Catalunya entre 2006 i 2010, quan li va esclatar la sentència del Constitucional retallant l'Estatut impulsat per Pasqual Maragall. Està convençut que el seu cas es podria repetir, que una persona d'origen andalús torni a presidir Catalunya, perquè "en aquest aspecte la societat catalana no fa distincions. Jo no les he percebut".

“Trobar les solucions requereix d'un canvi d'actitud en la política catalana i espanyola”

Lleida
IGNASI CALVO

José Montilla, president de la Generalitat amb el segon tripartit d'esquerres, rep avui a Lleida el Premi a la Concòrdia de la Casa d'Andalusia.

Actualment senador del PSC designat pel Parlament de Catalunya, ha procurat buscar l'equilibri entre el seu paper com a polític de partit sense afectar la dimensió institucional del càrrec de President. Potser li ajuda el tarannà d'una persona que defuig els titulars fàcils a base d'estridències en favor d'un relat una mica més *avorrit*, com ell mateix irotnitza...

P. Rebre un Premi a la Concòrdia en l'actual clima polític té un punt de provocació que hauria d'interpel·lar tota la classe política, no creu?

R. Sí, sí, és cert! Està clar que avui el que predomina és la confrontació, la provocació buscant la reacció política de l'altra part... Hi ha massa energies dedicades a demostrar com és de dolent el contrincant i poques dedicades a buscar solucions als problemes. De problemes n'hi ha, i força. I de solucions, també. Però trobar-les requereix un canvi d'actitud en la política catalana i en la política espanyola.

P. A més, la setmana passada també va rebre el premi Amistat Orient-Occident de part de la comunitat xinesa a Catalunya. Té la sensació que se li valora més ara aquesta faceta conciliadora que quan estava en la trinxera de la política?

R. La veritat és que és pura coincidència. Les associacions xineses de Catalunya han estat molt amables i jo els estic agraït. Quan estàs al govern sempre estàs més exposat a la crítica, és lògic. Sobretot si prens decisions, que agraden a uns i no agraden tant a d'altres. He tingut la sort, el privilegi, d'assumir responsabilitats de govern en institucions ben diferents. I sempre m'ha preocupat més encertar en la presa de decisions, en la manera de prioritzar el que és més important del que no ho és tant encara que generi més soroll. Els meus col·laboradors em deien que la meua era una presidència "avorrida". Ara em diuen que aniria bé una mica més d'avorriment!

P. Recordo el lema de la campanya que el va portar a la Presidència, "Fets i no paraules". Què creu que està sobrant, o faltant, en aquests moments, fets o paraules?

R. Les dues coses són importants en política. Les paraules i els fets. Però el que cal assegurar és que les paraules serveixin per explicar els fets. Si no hi ha fets, si no hi ha

FOTO: Toni Alcántara

obra de govern, les paraules es converteixen en fum. O en mentides. O en propaganda.

P. Vostè era el President de la Generalitat quan, al 2010, es produeix la sentència del TC contra l'Estatut, fet que va marcar el punt d'inflexió que ens ha portat a on fins som ara. Vist amb distància, creu que la reacció del seu Govern podria haver estat una altra?

R. La sentència va ser un error des del principi fins al final. Un error la campanya del

PP contra el projecte de nou Estatut. Un error les maniobres per condicionar els membres del Tribunal. I un error la pròpia sentència, que va ser interpretada a Catalunya com una bufetada. Però les sentències dels tribunals s'acaten. Es pot discrepar —com jo vaig fer públicament— però s'acaten. I es busca la manera de resoldre les seves conseqüències. De fet, algunes de les qüestions rellevants posades en dubte es podien resoldre per la via legislativa, modificant lleis orgàniques a les Corts Generals. Aquest era el nostre propòsit, però la

legislatura s'acabava i no vam tenir temps. Deixi'm dir, però, que l'Estatut és vigent i és el que garanteix el nostre autogovern, ara intervingut espero que per poc temps.

P. El catalanisme sempre l'ha posat a vostè com a exemple, per allò que una persona d'origen andalús ha estat president de Catalunya i que sembla que mai un català podrà presidir Espanya, però creu que ara es podria repetir el seu cas?

R. Sí, n'estic segur. Crec que en aquest aspecte la societat catalana no fa distincions. Jo no les he percebut, la veritat. Tampoc en la societat espanyola.

“

Si no hi ha fets, les paraules es converteixen en fum, mentida o propaganda

Deien que la meua Presidència era avorrida, i ara que aniria bé una mica d'avorriment!

”

P. I Albert Rivera podria ser qui trenqui la màxima que un català no pot arribar a presidir el govern d'Espanya?

R. De fet, hi ha hagut catalans presidint Espanya: Joan Prim al 1869 i Estanislao Figueras amb la I República al 1873, en circumstàncies ben diferents. Ara bé, això ho hauran de decidir els ciutadans, quan toqui! Per arribar a presidir el govern d'Espanya el que cal és tenir la majoria suficient per ser escollit pel Congrés dels Diputats

i un projecte per al conjunt de la societat espanyola. No crec que es pugui accedir al govern d'Espanya només amb màrqueting i una agregació de propostes per accontentar els uns, els altres i els de més enllà. En fi, a mi m'agradaria un president amb una idea d'Espanya inclusiva, que reconegués la seva diversitat i que estigués compromès amb la modernització del teixit productiu i en la lluita contra les creixents desigualtats. L'important no és si és o no català, sinó si entén i respecta Catalunya.

P. L'aprovació del 155 el va tornar a posar en primera línia, especialment quan va decidir no participar de la votació al Senat. Creu que s'ha fet una aplicació correcta d'aquest article?

R. El que crec és que no s'hauria d'haver arribat fins aquí. El president Puigdemont hauria hagut de convocar eleccions i evitar el disbarat de la DUI, aquesta proclamació de la república més que efímera, que ara tots diuen que era simple publicitat, per dir-ho suaument. Ell hauria pogut evitar el 155. Ara, dit això, em sembla que hem de ser clars: cap país democràtic acceptaria una ruptura constitucional com la que es va produir al nostre Parlament. Cap ni un. Pretendre trencar un Estat, saltant-se tots els marcs jurídics, i pensar que l'Estat democràtic –sigui quin sigui– s'ho mirarà sense reaccionar és, no només ingenu, sinó profundament irresponsable.

P. Però l'aplicació ha estat la correcta?

R. Miri, en línies generals em sembla que ha estat prudent, si exceptuem alguna qüestió concreta, com ara la decisió sobre Sixena. S'ha mantingut l'administració de la Generalitat en funcionament i el president del Govern va acotar el temps d'aplicació tot convocant eleccions al Parlament. Ara hi ha una majoria al Parlament que ha de formar govern. Espero que ho faci aviat i que sigui capaç de no repetir els mateixos errors.

P. Vostè va ser dels primers en advertir del risc de desafecció de bona part de la societat catalana envers l'Estat, en algun moment dels darrers mesos ha estat interpellat per alguna de les parts per a intentar mediar o trobar la forma de rebaixar les tensions? En cas contrari, vostè no s'ha ofert o ha pensat en fer-ho?

R. He tingut converses amb molta gent,

FOTO: José Soler (ACN) / El dia que el Senat va aprovar l'aplicació del 155 a Catalunya, José Montilla va sortir de l'hemicicle per no votar-ho

com és normal. Unes més públiques que d'altres. Però a mi no em pertoca mediar. Els qui s'han d'entendre són els dos governs. I el que és previ, des del meu punt de vista, és que la majoria de govern a Catalunya –si és que aconsegueix posar-se d'acord amb ella mateixa– sigui capaç d'entendre's amb els diferents grups parlamentaris a Catalunya, per trobar solucions compartides. Anar a negociar a Madrid és necessari. Anar-hi amb acords des de casa és convenient. Buscar aliances és imprescindible. I ser capaç de cedir, també. En qualsevol negociació, sense cessions de les parts no hi ha acord.

P. He observat que pràcticament és l'únic polític que utilitza la fórmula de "presumptament" quan s'ha de referir als delictes dels que estan acusats els polítics independents. No reconèixer implícitament la presumpció d'innocència, com fan altres dirigents, avala la sensació que la justícia no està sent justa en aquest cas?

R. No, no. Qualsevol investigat, o acusat,

fins que no hi hagi sentència condemnatòria, ho és per haver comès, presumptament, un delictes. A la justícia deixem-li fer la seva feina. Es digui el que es digui, els tribunals tenen la seva dinàmica, que es

L'important no és si un català pot ser president espanyol, sinó si entén i respecta Catalunya

”

mou a uns ritmes i amb unes lògiques diferents, afortunadament, dels de la política. Pretendre condicionar-la o insinuar que està controlada, és un error. Altra cosa és opinar sobre les mesures cautelars adoptades en aquest cas. Ja he dit que em semblen excessives. Probablement l'actitud de Carles Puigdemont no ha ajudat.

P. Dóna la impressió que la Generalitat tindrà Govern en els propers dies, creu que això aconsellaria a La Moncloa a rebaixar una pressió que molts consideren desproporcionada sobre les Institucions catalanes?

R. En el moment que hi hagi govern, l'aplicació de l'article 155 acaba. I correspondrà al nou Govern de la Generalitat prendre la iniciativa. A mi m'agradaria que ho fes per corregir les ferides que deixa el procés: divisió social, conseqüències econòmiques, pèrdua de reputació i desprestigi de les nostres institucions. I que dugués a terme un pla de govern útil per fer front els problemes de la nostra societat, que són molts. O sigui, que governés.